

delu je najlepše plačilo! — Pripravljen moraš biti, da bodeš zadel celo na odpor pri političnih in drugih nasprotnikih. Nič hudega, to je le dober znak, da je tvoje delo pravilno.

Ne pričakuj niti priznanja pri »lastnih ljudih«, ker dostikrat ti bodo metali celo polena pod noge, posebno če ne bodeš pustil gotovih ljudi v ospredje, ki jih dišijo naslovi, ki jih navadni zemljani nimamo. To so ljudje, ki potrebujejo vaše hrbte namesto klinov, da stopajo višje in višje... Tudi to se preboli!

Ali nas društveno delo ovira za šolo?

Nekateri so proti delu v društvih, pravi: »Kdor dela v društvih, ta zanemara delo v šoli.« Vem pa, da kdor dela v društvih, ta dela tudi v šoli, ker nihče si ne nakopavlja društvenega dela, če ne zmore niti šolskega. Vem tudi, da »lenuh«, ki ne opravljajo svojih dolžnosti v šoli, ne delajo niti izven nje (izjemoma, če so dobro plaščani). Drugi pravijo: »Če delam v tem društvu se zamerim Aju, če delam v drugem, se zamerim Beju, zato ne delam nikjer!« Če bi vsak tako delal, bi zaspalo vse kulturno delo v spanje pravičnega in nastal bi splošen zastoj. Kulturnemu delu niso vrata na stečaj odprta, nastavljenih je mnogo zaprek, ki se jih v boju odstranjuje. Borbeno razpoloženje vsakega je znak življenske sile!

Ali se naj primora učitelja, da dela izven šole naredbenim potom?

Sem odločno proti temu. Službena pragmatika nam itak predpisuje, kakor ostalemu uradništvu, delo v šoli. Zakaj bi se ravno učitelju predpisovalo kulturno-prosvetno delo izven šole, kot poseben privilegij. Ali ni dolžnost vsakega zavednega Jugoslovca, da pomaga po svojih zmoglostih zviševati kulturni nivo naroda.

Vsak »mora« je zopern, ki gotovo ne vzbuja veselja do dela. Ugotoviti pa moramo, da je učitelju vedelo ceniti izvenšolsko delo; je delalo, ko niso prihajali odloki in bo, a ne vsled odlokov, ampak ker se zaveda važnosti kulturnega dela.

Naša društvena zborovanja.

Danes je jasno, da je bilo narodno edinstvo le plašč pod katerim so se skrivale druge zadeve. — Tudi zmeda, in razdor po okrajnih društvih, ki se ga je zanašalo z raznimi navidezno ogroženimi gesli je imelo služiti temu. — Nad razdvojenim učiteljskim stanom je pač lažje vladati kot nad strnjenim. — Ogromna večina učiteljstva se ni dala odvrniti od edino prave poti stanovske politike. — Poverjeništvu UJU je kot zagovornik popolnega stanovskega edinstva pravi predstavitelj najpozitivnejše smeri za edinstvo naroda in edinstvo države.

Vabila

— Učiteljsko društvo za ljubljansko okolico zboruje v soboto 5. marca 1927 ob 10. uri v Mestnem domu v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. O seji širjega sveta v Celju, poroča tov. predsednik. 2. O pomoči šoli, predava tov. Zora Rakova. 3. Slučajnosti. Pristop k zborovanju imajo le oni člani(ice), ki so podpisali pristopno izjavo. Eno uro pred zborovanjem istotam odborova seja. — Predsednik.

— Učiteljsko društvo za okraj Slovenjgradec zboruje glasom društvenega sklepa v soboto, dne 5. marca 1927 ob 10. uri v Šent Ilju pod Turjakom s sledečim vzporedom: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Poročilo o seji širjega sveta poverjeništvu UJU dne 2. februarja 1927 v Celju. 3. Društvene in stanovske zadeve. 4. Predavanje o domoznanstvu šolskega okoliša St. Ilj pod Turjakom. 5. Slučajnosti. Popoldne izlet po električni gozdni železnici v romantično »Mislinsko grapo«, ogled električnih naprav, tovarne za lepoto i. dr. Za kosilo naj se udeleženci javijo do 2. marca 1927 pri šolskem upravitelju v St. Ilju pod Turjakom. Posebna vabila se ne bodo pošiljala. Na polnoštevilno snidenje vabi — predsednik.

Kulturni krožki:

+ Pedagoški krožek v Prekmurju. Dne 13. januarja t. l. so zborovali člani črenševskega pedagoškega krožka v Odrancih. Predavala je tov. Grubelnik o higijeni učencev. Besednjica ni narekovala le temeljita strokovna izobražba, ampak tudi za dobrobit učeče se mladine vneto srce in resna življenska izkušnja.

Tov. Krepš je razkazal udeležencem svoj vzorno urejeni šolski vrt. Razložil je smisel in smoter šolskega vrta, ki mora vzbujati kot vzgojni faktor v učencih veselje do dela ter jih prepričati o koristi te največje sile v razvoju človeškega napredka. Ker mnogo rim. kat. šol nima šolskega vrta (zemlja je oddana od krajin šolskih svetov v najem), je prečital predavatelj resolucijo, v kateri naproša prosvetno oblast, da zahteva od krajin šolskih svetov za šolske vrtove potrebno zemljo. — Tajnica.

Poročila:

— Belokranjsko učiteljsko društvo je imelo dne 15. januarja 1927 svoj 36. redni občni zbor v Črnomlju.

Občni zbor je vodila namesto dosedanjega predsednika tov. Barleša, ki je dne 17.

Kdo nas štiti pri preganjanjih zaradi kulturnega dela?

Ni dvoma, da se učitelje, ki se udeležujejo v društvih, po političnih nasprotnikih preganja, tudi z ovadbami, denunciacijami in drugimi nečednimi sredstvi.

Kdo naj nas štiti?

Predvsem učiteljska organizacija UJU, ki mora štiti kulturno delo učitelja, v drugi vrsti tudi oblasti, da zavračajo vse ovadbe in denunciacije, ki so prozorne in izvirajo radi kulturnega udejstvovanja učitelja. V ne mali meri ga štiti tudi dolžnost tudi kulturne organizacije v kateri dela, ako se politično udeležuje, tudi politične stranke.

Upoštevanje prosvetnega dela.

Ako delamo prostovoljno iz idealnega prepričanja, ne zahtevamo nobene plače in ne priznanja, niti ocene, do katere bi imeli sicer pravico, upoštevajoč veliko važnost kulturnega dela. A eno, kar smemo zahtevati od naših oblasti je, da nam pustijo prostovoljno udejstvovanje in če je možnost, da se namešča učitelje v kraje, kjer mu je dana prilika dela in ne kakor je bil pred kratkim slučaj v mariborski oblasti, da se je telovadnega vadiatelja namestilo v zadnjo gorsko vas, dočim je več telovadnih društev prosilo brezuspešno zanj.

To je moje osebno mnenje o izvenšolskem delu učitelja. Kdor je drugega mnenja, naj se oglasi.

C. Hočevar.

—p Zlojživli oder v šolski sobi. Tov. Fran Grašič, šolski upravitelj v lški vasi, ki je popolnoma sam zgradil zlojživli oder, je poslal Prosvetnemu odseku Pov. UJU opis istega. Kulise tega je poslikal tov. Lulik. V lažje razumevanje opisa je priložil tudi šest fotografij. Oder, ki zavzema razstavljen 18 m² prostora, se lahko postavi razložen na prostor 3 m dolg in 1 m širok. Ker so taki zlojživli odri zelo primerni za šolske sobe, naprošamo vse tov. upr. šol, ki že imajo take odre, da nam pošljejo opis istih in po možnosti tudi skice. Te opise in skice bomo poslali na vpogled onim, ki želijo postaviti na šolah odre. Obenem pa obveščamo dotičnike, ki se za gornji opis zanjajo, da ga jim pošljemo na vpogled proti povrnitvi poštne.

novembra 1926 odložil predsedništvo, zdruštvena tajnica tov. Završanova. Pozdravila je navzoče člane, osobito tov. ravnatelj Novaka, ki je vodil tečaj, sreskega šolskega nadzornika, ki je za tečaj vse potrebno izposloval in nove tovarišice Sketeljevo, Pavletičevo in Vardjanovo. Zapisnik o zadnjem zborovanju se je prečital in odobril. Tajnica je prečitala vse dopise, ki so došli društvu. Vzeli so se na znanje. Iz društva je izstopil kot redni član tov. Lovšin, uprav. v pokouju na Vinici. Tovarišice(ice), ki se niso vrnila »Prijava«, naj iste podpišejo ali vrnejo. Za častnega člana društva je bil soglasno izvoljen večletni predsednik društva tov. K. Barle. Iz tajnikovega poročila je bilo razvidno, da je šlo društvo v minulem letu 84 članov(ice). Med letom je odšlo 6 tovarišev(ice): Dereani-Krašovec Vida, Kos Alfred, Kressal Alojzij, Lenarčič Ruža, Štrbenk Drago, Scheithauer Ema. Zborovalo je društvo osemkrat. O priliki urad. učit. skupščine je priredilo društvo učiteljski koncert in uprizorilo Tučičevo: »Golgota«. Oboje z lepim uspehom.

Blagajniško poročilo je odpadlo radi odsotnosti blagajnika. Volitev predsednika se je vršila po listkih. Izmed petih predlaganih kandidatov je bil izvoljen predsednikom tov. Albin Razpotnik, uprav. v Streklejcu, podpredsednikom pa tov. Ljubič Matko, uprav. v Podzemlju. Ostali odbor se je volil po predlogih, in sicer: tajnica tov. Završanova, blagajničarka tov. Strubelj-Šetinova, odbor. in nam.: Čebular Albin, Živojinović Slobodan. Podržaj Ferdo, Škerletova Tončka in Riglar Janez.

Pregledovalca računov sta tov. Lumbar Gabro in tovarišica Pavlinova Milka. Novi predsednik se je zahvalil vsem udeležencem in prihodnje zborovanje se je določilo za 19. februar 1927 v Metliki. Priidite vsi!

Tajnica. + Učiteljsko društvo za laški okraj je imelo svoj občni zbor dne 15. januarja 1927 na Zidanem mostu. Udeležba je bila kljub slabemu vremenu povoljna. Navzočih je bilo 71 članov. V svojem otvoritvenem govoru se spominja predsednik umrlega tov. Rado Rajnarja in velikih zaslug največjega jugoslovanskega državnika Nikola Pašića.

Po odobrenju zadnjega zapisnika so se obravnavali došli dopisi. Nato so sledila poročila tajnice, blagajnika in računskih pregledovalcev. Prvi dve poročili sta se vzeli na

znanje, o zadnjem se bo pa sklepalo pri prihodnjem zborovanju, do katerega naj predloži dosedanj blagajnik v redu zaključeno blagajniško knjigo s prilagami.

Članarina za tekoče upravno leto ostane neizpremenjena ter se bode pobiralo od člana mesečno 15 Din, od učiteljev poročenih učiteljic pa 750 Din. Blagajniku se naroča, da plačuje mesečno redno članarino UJU in Slov. šolski Matici, vse druge predvidene postavke pa naj izplača šele, ko bo o tem sklepal novi občni zbor. Na ta način se bode društveni rezervni fond znatno okrepil.

Poskusna volitev, kakor jo predvideva tozadevni predlog našega učiteljskega društva, se je prav dobro obnesla. Volilne listke je poslalo 92 članov. V odbor so bili izvoljeni: tov. Plavšak kot predsednik; Kislinger, Lebar, Pleskovič, Lapornikova, Hofbauer, Omerzu Marija, Beg, Jurko; kot namestniki pa tov. Razpotnikova, Zencovicheva in Majer Drago.

Upravitelji posameznih šol so iznesli izpreminjavalne predloge k sestavi novega šolskega zakona. Tozadevne pismene predloge se odposljo UJU v nadaljnjo razpravljanje.

Sklepi: 1. Učiteljsko društvo za laški okraj protestira proti nezakonitem postopanju v slučaju tov. Möderndorferja. Zahtevamo, da se najprvo izvede zakonito zadržanje disciplinarna preiskava, ki bode dokazala krivdo ali nedolžnost imenovanega.

2. UJU se poziva, da naprosi vse politične stranke v Sloveniji in izven nje, da preprečijo na vsak način nameravano skrajšanje šolske dobe, kakor jo predvideva novi šolski zakon, ker bi nas ravno ta točka zakona uvrstila med najmanj kultivirane evropske narode.

3. Učiteljstvo, včlanjeno v Učit. društvu za laški okraj naj priredi v prid Učiteljskega mu konvikta v Ljubljani v svojih službenih krajih zbirke oziroma prireditve. Doneski naj se izročijo društvu članu blagajniku. Društvo pa naj pozove oba pripravljala odbora za konvikt, da se združita, nakar se bo nabrana vsota nakazala.

4. UJU naj preskrbi novi stalež učiteljskega leta 1927., ki naj izide okrog Božiča tega leta po vzorcu nekdanjega štajerskega »Standesausweisa«.

Pri zadnji točki dnevnega reda predlaga tov. Tori, da naj sprejme naše društvo v svoja pravila točko o narodnem in državnem edinstvu. Predlog ni prodr, ker je za njega glasovalo samo osem članov.

+ Občni zbor učiteljskega društva za okraj Slovenjgradec se je vršil 13. januarja 1927 v Slovenjgradcu. Navzočih od 35 članov 28.

Uvodoma želi tov. predsednik vsem srečepolno novo leto 1927.

Na novo sta vstopila v naše društvo tov. Lazar in Vrhnjak, tako, da je sedaj razen enega vse učiteljstvo včlanjeno v UJU. — Učiteljstvo se spominja bivšega učitelja pri St. Joštu na Kozjaku, tov. Repič Martina, kateri nas je zastupil dne 3. jan. t. l.

Nadalje apelira tov. predsednik na stanovsko edinstvo, kajti le močna enota doseže uspeh!

Zapisnik zadnjega zborovanja se prečita in odobri.

Vse učiteljstvo radovoljno sprejme predlog tov. predsednika plačevati mesečno 5 Din v prid »Učit. domu v Mariboru«, in sicer v 10 obrokih = 50 Din.

Protest. Na občnem zboru zbrano učiteljstvo slovenjgraškega okraja odločno protestira proti premetitvi tov. Möderndorferja v Mežici in pozivlje Poverjeništvu UJU v Ljubljani, da izposluje ukinitve neopravičene premetitve, ki se je odredila brez predhodno izvršene disciplinarne preiskave in obsodbe.

Vse učiteljstvo pristopi k »Obrambnemu skladu. Ljubljana« ter plačuje vsak član mesečno članarino à 1 Din.

Dopolnitev društvenih pravil; doda s §:

a) 1. Društvo zastopa na zunaj vsakokratni predsednik, oziroma ob njegovi odsotnosti podpredsednik.

b) 13. Blagajnik sprejema in oddaja denar ter opravlja društveno imovino. V slučaju zadržka ga nadomestuje predsednik.

c) 20. Ako bi se društvo oblastno razpustilo, preide vse društveno premoženje UJU in to povrne društveno premoženje novo ustanovljenemu sreskemu društvu.

Stara pravila iz leta 1874. (v nemškem jeziku) se prepisejo v društveno kroniko.

Tajniško poročilo: Društvo šteje 35 članov. Odborovih sej je bilo 2, zborovanj pa 5, ki so bila v splošnem dobro obiskana. Predavanj je bilo v preteklem letu dvoje: »O novih učnih načrtih« (tov. sreski šolski nadzornik Grmovšek), »O rokotvornem pouku na osnovnih šolah« (tov. Kavčič) v zvezi z rokotvornim tečajem. — V pretresu je bila med drugim tudi deklaracija pred pokrajinsko skupščino v Celju, katere je bila z vsemi proti 1 glasu sprejeta. Nad. razprav ni bilo, ker so se delgati s tozadevnimi vprašanji strinjali.

Blagajniško poročilo: Pregledovalca računov sta našla vse račune v redu. Dohodki: 4552.85 Din; izdatki 3493.70 Din; ostane: 1059.15 Din.

Volitve so se vršile po listkih. Izvoljena je bila na novo za blagajničarko tov. Zorka Rozman, učiteljica v Smartnem pri Slovenjgradcu s pooblastilom, prejemati in oddajati društveni denar in opravljati društveno imovino. V slučaju zadržka jo nadomestuje predsednik.

Odbor je sledeči (razen omenjene sprejembe, kakor lanskil): predsednik tov. Purkhart; podpredsednik tovariš Leopold Kopač; tajnik tov. Josip Verčkovnik; blagajničarka tov. Zorka Rozman; odbornika Fran Kavčič in Jožef Križman. Pregledovalca računov tov. Šmid Matilda in Moder Janko.

V »Prosvetno-kulturni odsek« so izvoljeni sledeči tovarišice(ice): Kavčič, Kokolj, Kopač Vavpot in Veljak.

Prihodnje učiteljsko zborovanje se vrši dne 5. marca 1927 ob 10. uri v šoli v Šent Ilju pod Turjakom.

Naša gospodarska organizacija.

—g Vabilo na 16. redni občni zbor »Učiteljske gospodarske in kreditne zadruge r. z. z o. z. v Celju«, ki se bo vršil v nedeljo 6. marca 1927 ob 10. uri dopoldne v okoliški deški osnovni šoli v Celju, Razlagova ulica šte. 5, po sledečem dnevnem redu: 1. Poročilo načelstva o poslovanju zadruge v letu 1926. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobrenje letnega računa. 4. Volitev izžrebanih odborov. 5. Slučajnosti. — Učiteljska gospodarska in kreditna zadruga r. z. z o. z. v Celju, dne 13. februarja 1927. — Ludovik Černež l. r. — Fr. Voglar l. r.

—g Opozorilo za člane Učit. Samopomoči. V zadnjem času so nekateri člani zelo zaostajali s plačili. V l. 1926. je društveni odbor izključil 40 članov, ki so U. S. ostali dolžni 2955 Din, v letu 1927. izključeni člani (16) pa znesek 1572 Din. S takimi neporavnanimi dolgovi se močno krči društveni rezervni fond in tako dela občutno krivico redno plačujočim članom. Po § 9. d) društvenih pravil »morajo izstopivši in izključeni društveniki doplačati vsa zaostala vplačila, ki se morejo iztirjati tudi sodnim putem.« Člani naj vendar upoštevajo, da je U. S. te od njih nevplačane zneske že davno prej izplačalo v posmrtninah dedicem umrlih članov. Upoštevajo naj pa tudi, da je članstvo pri U. S. prostovoljno, vezano pa na dolžnost rednega plačevanja, od katerega zavis redno, takojšnje izplačevanje posmrtnin. Društveni odbor je sklenil na svoji seji, dne 13. februarja 1927, da mora društvena uprava od izstopivših in izključenih članov iztirjati vse zaostanke in to, če treba tudi z odvnetnikom pri sodišču. Društvena uprava prosi vse člane, zlasti prizadete, da upoštevajo § 9. d) društvenih pravil in pa gornji sklep društvenega odbora, ker jim bodo sicer narasli večji, nepotrební stroški.

Rokotvornica tamburic

I. VARDIAN

SISAK, Hrv. 67

priporoča kot stara delavnica svoje najboljše

tambure

vseh vrst.

Na željo se pošlje cenik zastoj.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva. vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.—

NOVA ŠOLSKA TABLA dvojna, na škriplih, se ugodno proda. Ponudbe na upravo U. T. ZGODOVINSKO UČNO SNOV, ki jo predpisuje novi učni načrt, dobiš v J. Nerat: »Zgodovinski čitanki«, ki jo je založila Učit. tiskarna v Ljubljani. Cena je 15 Din. UPRAVA POPOTNIKA ima več nevezanih letnikov Popotnika na prodaj	do leta 25/26 à 20 Din od leta 25/26 à 50 Din. Dalje ima posamezne številke vseh letnikov à 5 Din kom na razpolago. UPRAVA ZVONČKA ima več vezanih in nevezanih letnikov na prodaj in sicer boljše vezane à 60.— Din, navadno vezane à 45.— Din in nevezane à 30.— Din. Dalje ima nešteto posameznih števil vseh letnikov à 3.— Din komad na razpolago. Z LAHKOTO DOSEŽATE DOBRE USPEHE PRI POUKU, ako imate uvedene ročne zemljevide kulturnih skupin, katere je izdal Učit. dom v Mariboru. Izšli so sledeči: I. Pohorje s Kozjakom, — II. Slov. gorice s ptujskim in dravskim poljem, — III. Prekmurje z Medji-	murjem, — VI. Celjska kotlina s Spodnjim slov. Posavjem, — V. Ljubljanska in Mariborska oblast (Slovenija). Cene znižane. PASTELINA ZA MODELIRANJE. Sestavljena iz sterilnih snovi; neškodljiva tudi za ranjene ali razpokane roke. Izdeluje in razpošilja: Magister Fr. Minarik na Bledu.
---	---	---